

עלון מס' 648
פרשת ויצא
 ח' בכסלו תשע"ט

ישא ברכה

יצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
 בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

עשה לך רב!

שיחת השבוע

יעקב אבינו הולך לחרן. דרך מלאה סכנות, גשמיות ורוחניות. עשיו אורב לו בדרך, לבן ממתין לו לרמותו. הוא הולך לנכר, לגלות לבית מלא תרפים. מה מחכה לו? מה מצפה לו? הקדוש ברוך הוא מבקש להרגיעו, לנחמו, ולבשרו. שלא ידאג, שלא יפחד. לבשרו שזרעו יהיה כעפר הארץ, ויתברכו בו כל משפחות האדמה. לומר לו שהארץ תהיה מורשה לו ולזרעו, ולהבטיחו שהוא לא יעזבנו עד שההבטחות יקויימו. אלו הבטחות נפלאות! ובכן, האם הקדוש ברוך הוא מתגלה אליו ומבטיחו? לא! הוא מניח לו ללכת לחרן, בלי הבטחות! יעקב אבינו יוצא מבאר שבע, עולה בנגב, חוצה את מדבר יהודה, עובר את השרון, את עמק בית שאן, את הגליל התחתון, עולה לרמת הגולן, מגיע עד חרן - ומן השמים לא אומרים לו מילה! בדרכו הוא עובר על פני הר המוריה, מקום המקדש, ולא רמזו לו שיש עבורו כאן בשורה. שיש עבורו מסר, נבואה. מדוע? אומר המדרש: "הוא לא נתן אל ליבו להישאר שם ולהתפלל - האם מן השמים יעכבוהו?", לא. לא עיכבו אותו. הוא הגיע עד חרן, והיה יכול להמשיך ולבוא אל לבן, ולשאת את בנותיו, ולהפסיד חלילה את כל הברכות הללו, את הכתרים הנישאים, את הנבואה המרוממה. איך בכל זאת זכה לה? כאשר הגיע לחרן ערך חשבון נפש. הרהר בליבו: "כלום יתכן שעברתי על מקום שהתפללו בו אבותי, ולא התפללתי בו?", הרהור של חרטה. כמה הרהורי חרטה עוברים בליבנו, על דברים שהיו צריכים להעשות ולא נעשו, או שלא נעשו כהוגן. ומה אנו אומרים? חבל, ודי. בפעם הבאה נשלים. אבל יעקב אבינו לא נהג כך. הוא הסתובב כדי לחזור! נורא הדבר: הוא היה מוכן ללכת חזרה עד רמת הגולן, לרדת לגליל, לחצות את השומרון - ולהסתכן במלכות של עשיו הזועם, המחכה לו! - כדי לתקן משגה! ואז - ואז אירע הכל. הדרך קצצה לו, הר המוריה נעחק ממקומו ובא לבית אל, והוא לן במקום, וזכה במחזה הנבואה, ובהבטחות הנשגבות, ובכל הכתרים. ומדוע? משום שהוא היה מוכן - לחזור, לצעוד! מאתיים שנה לאחר מכן התבשרו עמרם ויוכבד שעתיד לצאת מהן בן, שיהיה מושיעם של ישראל. גם איצטגניני פרעה, להבדיל, ראו שעתיד להלווד מושיעם של ישראל. כאשר משה רבינו נולד, נתמלא הבית אורה. "ותרא אותו כי טוב הוא". לימים, כאשר משה רבינו סירב ללכת בשליחותו של הקדוש ברוך הוא ברוב ענוותנותו, אמר לו הקדוש ברוך הוא: "משה, אם אין אתה גואלם - אין אחר גואלם". רק אתה הוא הגואל! שמונים שנה עברו עליי, עד שהגיעה עת הגאולה. ואז הלך במדבר עם צאן יתרו, ולפתע ראה והנה סנה בוער באש. "ויאמר משה, אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה: מדוע לא יבער הסנה". סר לראות, וקיבל את ההוראה לגאול את העם. מבהיל! הסנה בער בשקט, בדממה. אם משה רבינו היה מתפלא, משתומם - וממשיך הלאה, מה היה קורה? מאומה! הוא היה ממשיך להיות רועה צאן, ועם ישראל היה ממשיך לעבוד בחומר ובלבנים... מה חולל את המפנה?! הצעד של משה רבינו! מי יודע כמה גאולות הפסדנו, בגלל שלא צעדנו את הצעד? כל אחד והצעד שלו, כל אחד והגאולה שלו. כי בשמים מחכים לצעד, לצעד אחד. ל"פיתחו לי פתח כחודה של מחט!" נדע זאת לפעם הבאה. לא להסתפק בהרהור, בפליאה, בחרטה. אלא לפסוע - ואז הכל יבוא לקראתנו. כי לפסיעה הזו מחכים!

ישנו כלל ידוע ובסיסי. אין דרך התורה הקדושה לכפול אותו לימוד ללא שום צורך. תילי תילים של הלכות נלמדים ממילה אחת ואף מאות אחת בתורתנו הקדושה. לאור זאת נשאלת השאלה מדוע כפל התנא הקדוש רבי יהודה הנשיא מסדר המשניות במסכת אבות את אותו לימוד פעמיים ועוד באותו פרק? בפרק א' במסכת אבות משנה ו' נאמר: "עשה לך רב". וגם בהמשך הפרק במשנה ט"ז נאמר: "עשה לך רב". כמובן שאין דבר לחינם וכל דבר צריך לימוד בתורתנו הקדושה. אפשר לומר שהתנא הקדוש בא ללמדנו שה'אלף בית' של יהודי זה למצוא לו רב, מורה דרך שידריך אותו כיצד לנהוג ולהתנהג על פי התורה הקדושה. רב מוסמך שיוכל לחזק אותו בעבודת ה' יתברך ולהוכיח אותו בעת הצורך, כי אין אדם רואה את נגעי עצמו! לכן טרח וכפל התנא פעמיים בפרק הראשון את הענין החשוב הזה. רבים זכו לצדיק, לרב, למורה דרך שיאיר להם את דרכם. פעמים שהדבר נראה כמגבלה, לפני כל דבר צריך לשאול, לפני כל צעד צריך להתייעץ, אך הדבר דומה לעלה המחובר לעץ שמקבל את כל חיותו מהעץ וחושב לעצמו שהחיבור לעץ מגבילו, ואם היה מנותק היה יכול לפרוח יותר וכו', ואינו יודע שביום שינותק מהעץ, תחל מפלתו והתייבשותו... הדבר נלמד מפרשתינו. כשיעקב אבינו היה בעיר לא הורגש כל כך חשיבות ומעלת מעשיו. רק כאשר יצא, יציאתו עשתה רושם, רק יצא משם ומיד פנה הודה, זיוה והדרה של העיר! נידבק לדעת תורה ונזכה לכל הישועות.

זמני כניסת ויציאת השבת

ב"ש	חיפה	י-ם	ת"א	כניסת שבת
16:22	16:08	16:04	16:18	כניסת שבת
17:20	17:17	17:17	17:19	יציאת שבת
17:54	17:50	17:56	17:52	רביעית

הפטרת השבוע

א. "ויברח יעקב" (הושע יב) ס. "ועמי תלואים" (הושע יא)

(מעייני השבוע)

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע

סיפור לשבת

"והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (כח,יב)
כתב בספר אורח לחיים: אם האדם שפל בעיני עצמו, שהוא "מוצב ארצה", אזי "וראשו מגיע השמימה" - הריהו באמת גדול בשמים, כפי שאומר הזוהר הקדוש: "מאן דהוא זעיר איהו רב". והוא זוכה לידי כך שיהיה "והנה ה' ניצב עליו" - שתהא השכינה שרויה עליו, כמאמר הכתוב: "אשכון את דכא"...

(מעיינה של תורה)

"ואולם לזו שם העיר לראשונה" (כח,ט)

לשם מה מספרת התורה הקדושה, שלבית-אל קראו לזו? אלא, ביאר רבינו הרלב"ג זצ"ל, ביקשה התורה ללמדנו את מידת ההסתפקות במועט במקום להצטרך לטובת הבריות: למרות שהיתה שם עיר סמוכה ושמה לזו, לא סר לשם יעקב אבינו לבקש אכסניה מרווחת, אלא שכב במקומו ושם אבן למראשותיו...

(מעייני השבוע)

"וישא יעקב רגליו" (כט,א)

מהו ביטוי זה, "וישא יעקב רגליו" הרי לא נושאים את הרגליים על הכתף. אדרבה, הרגליים הן הנושאות את האדם! אלא, אמר רבינו אברהם בן הרמב"ם ז"ל, רעיון עמוק גלום כאן: האדם הוא קומה שלמה, שהראש ממוקם בראשה, ובו הדעת והתבונה, ובגוף - רצונות ומאווים שונים. והשאלה היא, מי ימשול על מי. "הרשעים, הם ברשות ליבם", הגוף ומאוויו שולטים על הראש והשכל, ואילו "הצדיקים, ליבם ברשותם", והתבונה מדריכה את צעדיהם. וזהו שאמר הכתוב: "וישא יעקב רגליו", הוא שלט על הרגליים, גופו מילא את רצון התבונה, ולא להיפך!

(מעייני השבוע)

"הכי אזוי אתה ועבדתני זינים" (כט,טו)

הרב כלי חמדה זצ"ל התקשה: לכן הארמי ראש רמאי דורו היה, החליף את משכורת יעקב אבינו עשרת מונים, ניצלו והעבידו בפרך. לפתע - עדינות כזו, אצילות נפש, אינו רוצה עבודת חינם, מתנדב לשלם! ואכן, לכן לא גילה כאן פרץ נדיבות, ההיפך הוא הנכון, כי הפתגם אומר: "אל בקשיש גאלי", הדורון עולה ביוקר. כי מקבל המתנה משתעבד בהכרת הטוב, ואחר כך לא יוכל לסרב לכל בקשה, ומי יודע כמה יצטרך לשלם. לכן אמר לבן: "הגידיה לי מה משכורתך" ואדע כמה לשלם, ולא אעמוד בפני הפתעות. וכך היה הרב מבריסק, מרן הגרי"ז זצ"ל, אומר: "התשלום הזול ביותר, הוא בכסף!"...

(מעייני השבוע)

"ועיני לאה רכות" (כט,יז)

היתה לאה יושבת בפרשת דרכים, ושואלת על עשיו ועל מעשיו, והיו אומרים לה: איש רע, שופך דמים, מקפח עוברים ושבים, אדמוני, כולו אדרת שער, רשע וכל תועבות ה' עשה. כיון שהיתה שומעת כך, היתה בוכה ואומרת: אני ורחל אחותי מבטן אחד יצאנו, רחל תנשא ליעקב הצדיק ואני לעשיו הרשע? שהיו אומרים שכך הם התנאים: הגדולה לגדול והקטנה לקטן. והיתה בוכה ומתענה עד שנעשו עיניה רכות, לפיכך כתוב: "ועיני לאה רכות".

(תורת הפרשה)

גיל העמידה מביא עמו בדרך כלל את הצורך במשקפיים. אף אנשים שבמשך כל השנים ראו היטב, נזקקים למשקפיים לקריאה או לראייה מרחוק. והנה, הפלא ופלא! **רבינו הרב כדורי זצ"ל**, הגיע לגיל שמונים, תשעים ומאה - וכלל לא נזקק למשקפיים! הוא היה מעיין בספרים הכתובים באותיות זעירות ואף כותב קמעות בכתב זעיר - וזאת ללא צורך בעדשות מגדילות, למרות גילו המופלג. פעם אחת שח לתומו, כי בכוח הראייה המיוחדת הזו זכה בשל העובדה ששמר על טוהר עיניו. גם כאשר נכנסו אליו נשים להתברך או להשיח את ליבן - הן עמדו מן הצד, והוא הקפיד שלא להביט בהן ישירות. מעולם לא דרש רבינו ברבים אומנם רבותינו בבגד התרו בו שלא להרבות בדרשה כדי שלא לעורר עליו עין רעה, אולם רבינו התרחק לגמרי מלשאת דברים ברבים. במשך כל שנות חייו הארוכות נמנע מלדרוש. יש אומרים, כי הסיבה לכך היתה - שלא לבייש את הדרשנים האחרים. תכונת ענווה מוחלטת זו בלטה גם כאשר נשאל הרב שאלות שונות בלימוד. עושה היה עצמו לעפר ואפר, משתדל להסתיר את גדולתו, ועונה רק על מה שנשאל ותו לא, כשהוא שוקל ומוודד בפלס כל מילה ומילה, כדי להצניע את ידיעותיו הרבות ואת גדולתו בתורה. לא פלא, שהרב כדורי מעולם לא הוציא לאור ספר הלכה או קבלה אף שהיה ידען מופלג, ואף היה לו הרבה מה לכתוב... אור פניו ולבביותו של הרב היו שמורים ליוזעף ח"ן או למקורבים בלבד. כל מי שהגיע לקבל את ברכתו, כל מי שניצב מולו, זכה בשפע האור הזה ובחיבה אמיתית של אהבת ישראל, שנבעה מאישיותו הקורנת. מעולם לא השיב פני איש ריקם. את כולם קיבל במאור פנים - ילד צעיר או ילדה, זקן או זקנה. את כל אחד שמע בנחת ובעניין, מעניק את ברכתו מתוך אהבה רבה. לעיתים קרובות היה מסתגר בחדרו לצורך לימוד או כתיבת קמע, ולא פעם היו אנשים שכאבם גדול או בקשתם דחופה מגיעים ונדחפים פנימה. גם אז, כאשר כה ביקש את השלווה ואת הריכוז, נענה בחיבה, בסבלנות וברצון, כאילו עמד שם אך ורק לשירותם של אנשים אלו. תמיד כאשר הבחין במישהו המבקש להיכנס, אף שלא בזמנים הקבועים - ביקש שיכניסוהו. גם במכתבים הרבים שהגיעו אליו היה נוהג בכובד ראש ובכבוד, נענה לבקשות של כתיבת קמעות לאנשים, אף שלרוב לא ידעו אנשים אלו כמה הקדיש מזמנו היקר, ולאחר שסיים את כתיבת הקמע ושלחו ליעדו, לקש שיבואו ויודיעו לו מה שלומו של יהודי פלוני או אלמוני שביקש להיעזר בו... גם לאחר שבירך ביקש לדעת מה עלה בגורל המתברך - האם כבר זכה לישועה?... היכולת להוסיף ולקבל את ההמונים ולסבול את סבלם במשך שנים כה רבות, העידה כמאה עדים על מידותיו ועל רוחב ליבו כלפי כל אדם מישראל. קרא עליו מקורבו הרב בניהו שמואלי זיע"א: "על הפסוק 'קדש כל בכור' דורשים - שיהיה חשוב כל אדם בעיניך כבכור וכגדול. אם הוא אכן גדול ממך - כבד אותו כיון שזכה לקיים מצוות יותר ממך, ואם קטן הוא ממך - הרי ודאי שיש לו פחות עברות. זו גם היתה דרכו של הרב. תמיד נהג לכבד ולהחשיב מאוד מאוד כל אדם ולקבל את כולם בסבר פנים יפות". הדיבור הוא מתנה מיוחדת ונעלה שקיבל האדם. בכוח הדיבור ביכולתו לתקן עולמות ולהתקשר עם בורא העולם. אך עם מעלתו העצומה - רובץ היצר לפתחי הפה ומנסה תדיר להחטיא את האדם דוקא בפיו. לשון הרע, רכילות, שקר ומרמה, כולם מעשים של דיבור מעוות, המקלקל את הכוח המופלא היצוק בין שפתיו של האדם. רבי יצחק כדורי שמר מכל משמר על מוצאות פיו! אלו היו נתונים לתורה, לתפילה, לעידוד ולחיוזוק יהודים נדכאים, ותו לא. דיבור מיותר היה אצלו בבחינת בל ישמע. מעולם לא אמר מילה רעה על זולתו, ואף דיבורים מיותרים לא היו לרוחו. על כן תמיד ביקש מן המרבים בדיבור - שיתרחקו ממנו. זיע"א!

(הרב כדורי)

הודו מנות
אחרונה

Graphic

נותרו ימים ספורים לזכות ליטול חלק בכתיבת ספר תורה

סיום כתיבת האותיות יתקיים אי"ה ביום שלישי יט' כסלו תשע"ט
27 נובמבר [למנוים]
בדח' אלופי צה"ל 10, חולון
הזמנת כבוד לסעודת מצוה ברוב פאר והדר תשלחנה לתורמים

מצוה הזאה אידיק
או גאמיצנה

לפרטים וברורים:
052-7676-484

yagel.tora@gmail.com

הנוך לנער

מבחן האבא האמיתי

נאמר בתורה: "ויאמר בי נשבעתי נאום ה', כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך", ואמרו רבותינו במדרש: אמר רבי חנין: "כי יען אשר עשית את הדבר הזה" - ניסיון עשירי הוא, ואתה אומר כי יען אשר עשית את הדבר הזה? - אלא זה ניסיון האחרון שהוא שקול כנגד הכל, שאילו לא קיבלו עליו אבד את הכל. למדנו מדברי המדרש הנ"ל, שהמבחן העיקרי של האדם הוא בעיקר בחינוך הילדים לחנכם למסירות נפש, ולחנכם להעלות על מזבח אהבת ה' את כל תענוגי וחיי העולם הזה, שאם אברהם אבינו לא היה עומד בניסיון זה, לא היה כל ערך לכל הניסיונות שלפני כן. ועוד נאמר בתורה: "ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור", ופירש רש"י: חמור המיוחד, הוא החמור שחבש אברהם לעקידת יצחק והוא שעתיד מלך המשיח להגלות עליו שנאמר: "עני ורוכב על חמור". גדולת יהודי נמדדת לא רק בכמה שהוא נכון להקריב את עצמו על שמירת כל היקר והקדוש לישראל, בעיקר היא נמדדת עד כמה הוא נכון להקריב על מזבח היהדות ומצוותיה גם את עתיד בניו, עד כמה שהוא ממריץ את כל כוחותיו לחנך את בניו על ברכי האמונה, התורה והמצוות, כי יותר קל לאדם לעמוד בניסיון במסירות נפשו הוא על קדושת השם, מאשר למסור למטרה קדושה זו את נפשות בניו. ומשה רבינו הקריב את בניו והרכיבם על החמור אותיות חומר, וחינך את בניו לשבור את החומר, לוותר על רצונות ותאוות לכבוד הבורא. זהו אבא אמיתי. וידוע הפתגם השגור בלשון הסבתות של הדור הקודם, שמי שנותר לך לבכות הוא מי שאוהב אותך ומי שנותר לך לצחוק הוא השונא האמיתי. אבא אוהב, מחנך את בניו לתורה ולקדושה ולא מתחשב בשאר דברים. וידוע שהרה"ק הבבא סאלי זיע"א לקח את בנו הרה"ק רבי מאיר זיע"א לטבול בנהר הקפוא בקטנותו, וכשנבהלה הרבנית אמר לה: הניחי לו שיעמוד לו לעתיד. והדברים ברורים ואשרי המשכיל...

זכו - שכינה ביניהם

כסף זה לא הכל!!!

אישה שזכתה להינשא לאדם ירא שמים וקובע עיתים לתורה, וכל שכן אם זכתה לבעל בן תורה שלומד בכל שעות היום, הרי היא מאושרת עלי אדמות. ואף אם רואה היא שהפרנסה מצומצמת וחיים הם בדוחק, אל לה להשפיע על בעלה שיעזוב חלילה את לימוד התורה, אלא אדרבה תחזק ותעודד את בעלה שיתחזק יותר ויותר בלימוד התורה, כיון שכל הממון והפאר וההדר שיש בכל העולם כולו, לא ישוו לאות אחת מהתורה שבעלה לומד, ולימוד זה נזקף לזכותה שמאפשרת לו ללמוד תורה, וכפי גודל הצער והדחק - כן גודל השכר. ומסופר על החפץ חיים זצ"ל שמצבו היה דחוק עד מאוד בצעירותו, עד כדי כך שהוא ואשתו כילכלו את עצמם בשיירי מאפה, לחם שנאפה פחות מן הראוי או נאפה יתר על המידה, אותם קנתה הרבנית אצל האופה בכסף מועט, ומלחם זה אכלו כל ימי השבוע. פעם אחת ביום שישי, בא החפץ חיים לביתו ומצא את אשתו בוכה. לשאלתו לסיבת בכיה, ענתה הרבנית: עד עתה נתן לנו האופה את שיירי הלחם באשראי, אבל עכשיו הוא מסרב לתת עוד, כי הוא תובע לשלם לו את החוב שהצטבר - אלא שאין בידינו פרוטה לפרוטה, ולכן לא יכולתי להביא אפילו פרוטה לחם הביתה... דפק החפץ חיים בשולחן ואמר בקול גערה: אתה יצר הרע, לא תנצח אותי ותבטל אותי מלימוד התורה... כמה כואב ודואב הלב לראות אברכים או בעלי בתים הקובעים עיתים לתורה העוזבים את לימודם, את מקור חיותם, את תורת ה' בעבור זוג נעליים או נזיד עדשים אותו רוצה האישה. כמה גדול עונשה של המבטלת את לימודי בעלה, וכי כסף זה הכל? וכי כסף גדול מציווי הבורא? אשרי הזוכה לפת במלח ומים במשורה ואשרי המקיימת את התורה מעוני, שסופה לקיימה מעושר, והדברים בדוקים ומנוסים, וכל התומכת בתורת בעלה זוכה ל... ו... ו... אין סוף ברכות, ואשרי הזוכה.

עשה לך רב

שו"ת ממור הרה"ג הרב יוסף מוגרבי שליט"א

לפני הבדלה?

הרגילים לזמן עם כוס בכל שבת ושבת ובכל הסעודות רשאים לשתות, אך מי שלא, יזמן וישאיר הכוס להבדלה ושכן ראוי לנהוג.

E האם צריכים לחוש לשיטת רבנו תם בצאת השבת?

חובה קדושה להקפיד להוציא השבת ברבנו תם, ובפרט שהוא ספק דאורייתא, ומכל מקום מי שמוציא שבת בזמן הרגיל אין לערער על כך.

E מה יש לכוון בשעת הריחת הבשמים במוציא שבת?

יכוון לשמח ולחזק הנפש מהסתלקות הנשמה היתירה ולהגן עליה מריח גיהנום המתעורר בעולם.

צריך לבצוע על שתי כיכרות כמו בסעודות הראשונות.

E האם אפשר לפטור אישה מסעודה שלישית?

גם הנשים חייבות בזה.

E האם יש להיזהר משתיית מים בבין השמשות גם בימי החול?

אמר לי כ"ק מורי ורבי הקוה"ט זיע"א להיזהר בזה בכל יום ויום ושיש לשתות מים בתערובת משקה אחר, ושומר פתאים ה'.

E המזמן על הכוס בסעודה שלישית, האם אפשר לשתות ממנה או שאסור כדין האסור

E בתפילת המנחה האם אומרים "ינוחו בו" או "ינוחו במ"?

מין הרשל"צ הגר"ע יוסף זצ"ל ב"יחווה דעת" (ה"ל) הוכיח במישור לומר "בו", אולם מנהג רוב תפוצות הספרדים נהגו לומר "וינוחו במ" וכן הורגלנו מילדותינו על פי גדולי ישראל, וכל אחד ינהג במנהג אבותיו ורבותיו ואלו דברי אלוקים חיים.

E מתי נכון יותר לומר "מזמור לדוד ה' רועי" בסעודה שלישית?

יש אומרים אותו בסעודה אחר אכילת הפת, ויש האומרים בין הנטילה להמוציא, והנכון כשיטה הראשונה.

E האם חובת לחם משנה חלה בסעודה שלישית?

לעילוי נשמת שרה בת חבצי כא' בניסן תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה.

כדי לזכות ב- 5 דקות של תורה עם מור"ר עט"ר שליט"א ניתן לשלוח הודעה בוואטסאפ "צרה" לפלאפון: 052-7629 145
הבהרה: השימוש באינטרנט ודומיו מסוכן ואסור על פי ההלכה! את פונים רק לנצי סגבר מחזיק באישור ההנהגה מולאומות לפי ההלכה.

אמר ר' שמעון
בר יוחאי
בזורק הקדוש:

אל תיקרי הליכות
אלא הלכות

שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם נר אחד יותר, וטעם ההוספה הוא משום קנס שתהא זהירה בכבוד שבת, ולכן אם נאנסה ולא הדליקה כגון שהיתה במקום שלא יכלה להדליק, או שלא היה לה כסף לקנות נרות - אינה צריכה להוסיף, כיון שלא שייך לקונסה כי היתה אנוסה. וכן אם נכבה נר אחד מנרות שבת - אינה צריכה להוסיף. וכשהבעל שכח להדליק נרות (באופן שההדלקה מוטלת עליו וכגון שאשתו אינה בבית), אין מצריכים את האישה להוסיף מכאן ולהבא.

בזמן הזה שאור החשמל דלוק בבית אין צורך לקנוס את האישה להדליק נר נוסף אם שכחה להדליק, אלא יכולה להדליק בשבת הבאה כמנין הנרות שהיתה רגילה להדליק עד עתה.

המדליקה את הנרות צריכה להדליק עד שתבער רוב הפתילה. כדי שיהיה הלהב עולה יפה מיד שמסלקת ידה כמו שהיה בהדלקת המנורה.

יש להדליק את הנרות או להניח שמן במידה שידלקו לפחות עד גמר סעודת הלילה. ומכל מקום אין צורך להניח הרבה שמן כדי שהנרות ימשיכו לדלוק כל יום השבת עד מוצאי שבת, והעושות כן עוברות על כל תשחית וצריך לבטל מנהג זה, כי האור ביום לא מועיל, ואין מקום להדלקת נר ביום אלא רק בבית הכנסת משום כבוד בית הכנסת ולא משום שצריכים לאור הנרות, אבל הדלקת נר בביתו של אדם אפילו בשבת היא משום הנאת האור, וביום שאין הנאה אין טעם לאור הנר.

(השבת והלכותיה)

יש נשים שנוהגות להוסיף נר לכל ילד שנולד במשפחה. ואם אצל משפחה בעלה לא נהגו מנהג זה, אין בכוחה של האישה להכריח אותו לקנות נרות מממונו כדי לנהוג כך, ומכל מקום כיון שנת שבת הוא משום שלום בית, ראוי לבעלה לתת לה אפשרות לנהוג כמנהג משפחתה, ולא ימנע ממנה זאת ויגרם חלילה להפרת השלום.

אישה הנוהגת להדליק מספר מסויים של נרות שבת - אינה רשאית לפחות. ובשעת הדחק (כגון שאם תנהג כמנהגה, תצטרך לצמצם בשאר הוצאות שבת), תעשה התרת נדרים בפני שלושה. וגם האישה הנוהגת להדליק דוקא נרות גדולים, אל תשנה ממנהגה להדליק קטנים מהם בלא התרה.

אישה שהיתה רגילה להדליק נרות גדולים, ורוצה בתקופת הקיץ להדליק קטנים יותר, ושהיה דולקים רק בזמן אכילת סעודת שבת, שאי אפשר לשהות בחדר שעות רבות כשהחלונות סגורים, וכדי להשלים את החסר רוצה להדליק עוד מספר נרות קטנים שישקלו כפי משקל הנרות הגדולים - רשאית היא לעשות כן, כיון שסוף סוף הנרות נדלקו לעונג ולא לצער.

מי שאשתו היתה רגילה להדליק הרבה נרות כמספר הילדים אשר בבית, ואשתו נפטרה והתחתן עם אישה אלמנה, אין אשתו השניה חייבת להדליק כמספר הנרות שהדליקה אשתו הראשונה, אלא תוכל לנהוג כמנהגה בהדלקת הנרות.

אישה ששכחה להדליק נרות שבת וגם בעלה לא הדליק, יש אומרים שצריכה להדליק מעתה נר אחד נוסף על אלה שנהגה. ואם

אף מי שהוא נשוי ושובת לבדו בביתו, מפני שאשתו בבית חולים, או שנוסע לבדו לשבות באיזה מקום וכיוצא בזה, חייב להדליק נרות שבת בברכה במקום ששובת, אפילו שאשתו מדליקה גם היא נרות במקום שנמצאת בו. ואישה נשואה הנמצאת בבית חולים או בבית החלמה אם אוכלת ליד מיטתה בחדרה, תדליק שם נרות בברכה, אפילו שבעלה כבר מדליק נרות בבית. ואם הקדימו אחרים נרות בחדרה, אין לה להדליק שם בברכה. ואם הנהלת המקום מתנגדת שתדליק בחדרה, תדליק בברכה בחדר אוכל אם אוכלת שם, אבל אם קדמו והדליקו כבר בחדר אוכל, אין לה להדליק שם בברכה.

מי שאין לו אישה או שאשתו איננה בבית, או שאינה מדליקה מאיזה סיבה, חייב הוא להדליק נרות שבת בברכה. וגם אם יש לו בת גדולה רווקה שגרה איתו בבית, עדיף שהוא ידליק ולא בתו.

אישה שהיתה רגילה להדליק שני נרות עד עתה, ולרגל תעמולה ברצונה להרבות בנרות, אין לה לעשות כן אם בעלה מתנגד לכך.

בשעה שנפרתה
הרהיכל ויוצא
ספר תורה

נפתחים
היכלות
השמים
לתפילה
ולדחמים

הספר שיעשה לך את החג אחרת...
אלה מועדי ה'
הופיע בשעה טובה ומוצלחת
ספרו של מו"ר עט"ר שליט"א
באר המועדים
הכולל הליכות והנהגות שיחות מוסר
והשקפה על עניני המועדים.
ניתן להשיג את הספרים במכון "עדות ביהוסף"
שע"י מוסדות "יגל יעקב" ברח' מפרץ שלמה 100 חולון
טל': 0527683857 או באימיל: ab5289645@gmail.com

פרטים נוספים
מאחור >>

עבודת הציור: חיים-חיים-חיים

לעילוי נשמת
שמעיה כוסיץ
בן יעל
ת.נ.צ.ב.ה.

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון 052-7647449
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילות המוסדות גם דרך "נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתינו: מפרץ שלמה 100 חולון | טלפון: 03-5591756 | פקס: 03-5584485

לעילוי נשמת
שמואל בבין
בן בלור
ת.נ.צ.ב.ה.

